

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
de heer R.N. Janssen
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

Per internet en per e-mail: r.n.jansen@minez.nl

Amsterdam, 7 januari 2011

Reactie op consultatie “Regeling landsgrensoverschrijdende capaciteit Gas”

Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie (hierna EL&I) consulteert via internet de markt over een “Regeling landsgrensoverschrijdende capaciteit gas”. Hierbij gaat het over een wijziging van de Regeling tariefstructuren en voorwaarden gas ten aanzien van landsgrensoverschrijdende capaciteit. Het doel van de regeling is een verbetering van de beschikbaarheid van de landsgrensoverschrijdende transportcapaciteit.

VOEG juicht het toe dat EL&I werk maakt van verbetering van toegang tot cross border capaciteit. Terecht merkt EL&I in de toelichting op dat over dit onderwerp in februari 2008 toezeggingen zijn gedaan aan de Tweede Kamer die tot op heden niet zijn ingevuld. Helaas wordt ons enthousiasme geremd door de insteek van de regeling in het algemeen en diverse details in het bijzonder. Dit wordt onderstaand nader toegelicht.

Algemeen: Neem elektriciteit als voorbeeld

VOEG ziet het liefst een regeling die zoveel mogelijk overeenkomt met hetgeen bij elektriciteit wordt toegepast. Alleen voor de maximum termijnen waarvoor capaciteit wordt uitgeven geldt dit niet. De maximum termijn bij elektriciteit is slechts een kalenderjaar vooruit. Dat is een groot manco bij elektriciteit en zou een nog groter manco zijn bij gas. Afgezien daarvan, kan elektriciteit als groot voorbeeld voor gas worden gebruikt. Kernelementen van die regelingen zijn:

Afstemming tussen TSO's aan beide zijde van de grens

Het onderhavige voorstel ziet uitsluitend op de Nederlandse kant van de grenscapaciteit. Minimaal zou de regeling moeten streven naar één loket voor binnen- en buitenlandse capaciteit.

V voorkom financieel belang GTS bij handhaving van congestie

In de regeling worden de inkomsten uit veilingen en andersoortige uitgifte van korte termijn capaciteit gezien als onderdeel van de totale inkomsten van GTS. VOEG acht dat ongewenst daar GTS zodoende belang kan hebben bij het in stand houden van krapte in de markt. Krapte leidt namelijk tot hoge prijzen welke in het voorstel resulteren in hoge inkomsten. VOEG pleit derhalve voor loskoppelen van inkomsten uit korte termijn capaciteit en inkomsten voor GTS. Overeenkomstig elektriciteit zouden inkomsten uit uitgifte van korte termijn capaciteit aan bijzondere doelen besteed kunnen worden.

Stem overige eisen GTS af op nieuwe regeling

Een algemeen punt van zorg van VOEG betreft de geconcentreerde toegang tot intradayflexibiliteit in de Nederlandse markt. Zoals wellicht bekend is VOEG om die reden voorstander van dagbalancering. Die voorkeur wordt versterkt als door de onderhavige regeling de concurrentie op de biedladder wordt aangetast vanwege beperking van rechten op hernominatie. GTS stelt namelijk hoge eisen aan middelen die op de biedladder worden aangeboden. Mede om deze redenen zijn middelen gekoppeld aan fysieke invoedpunten. Daardoor bestaat de kans dat GTS middelen vanuit het buitenland niet langer toelaat op de biedladder, zodra hernominatie die noodzakelijk is om vanuit het buitenland gas via de biedladder te leveren, minder zeker wordt. Als dat het geval is, dan zou alsnog tot

dagbalancering moeten worden overgegaan, dan wel capaciteit gereserveerd te worden voor buitenlandse biedladder middelen.

Specifiek per artikel

Artikel 5a

Dit artikel voorziet in verrekeningsmogelijkheden in de tarieven van GTS

- ⇒ VOEG is van mening dat een financieel belang van GTS bij de hoogte van de inkomsten uit uitgifte van korte termijn capaciteit ongewenst is.

Artikel 18a

Dit artikel meldt afstemming met de beheerders van gastransportnetten in andere landen.

- ⇒ Het onderhavige artikel ziet slechts op investeringen, waar juist behoefte is aan afstemming van beschikbaarheid van korte termijn capaciteiten. VOEG pleit er voor dat dit artikel wordt aangevuld met een inspanningsverplichting om overeenkomstig elektriciteit een 'TSO-auction' op te zetten.

Artikel 18b

Dit artikel regelt dat in de toekomst tenminste 5% van de technische landsgrensoverschrijdende capaciteit gereserveerd wordt voor contracten met een looptijd van een jaar of korter en tenminste 10% van deze 5% capaciteit aangeboden worden via een veiling voor looptijden korter dan een jaar.

- ⇒ VOEG is teleurgesteld over het lage ambitieniveau van EL&I. De percentages zouden hoger moeten liggen en tevens moet in het bijzonder worden geregeld dat er voldoende dag vooruit capaciteit beschikbaar is. Tevens dient aan technische capaciteit te worden toegevoegd dat het moet gaan over grenspunten waar meer dan drie shippers actief zijn. Dit om te voorkomen dat GTS aan de minieme verplichting kan voldoen door capaciteit aan te bieden op plekken die voor de meeste marktpartijen niet bereikbaar zijn.

Artikel 18c

Dit artikel regelt dat op grenspunten waar zich congestie voordoet hernominatierechten van niet dag vooruit genomineerde capaciteit mogelijk kan worden beperkt.

- ⇒ VOEG acht het van belang dat de beperking van hernominatie niet mag leiden tot beperken van de concurrentie op de biedladder. In de visie van VOEG is de cumulatieve urbalancering nu reeds de achillespees van de Nederlandse gasmarkt.
- ⇒ In lijn met het voorgaande dient er ook voor te worden gewaakt dat aantasting van recht op hernominatie leidt tot beperking van mogelijkheden tot het balanceren van portfolio's. Als gevolg van de geconcentreerde markt binnen Nederland is belang van balanceren 'over de grens heen' groot. VOEG pleit er daarom voor dat voordat überhaupt gedacht wordt aan mogelijkheden van beperken van hernominatierechten, eerst wordt getracht op andere wijze de toegang tot cross border capaciteit te verbeteren. Hierbij kan worden gedacht aan betere modellering en voorspellingstechnieken, betere informatieverstrekking naar de markt en vooral terugkopen van lange termijn capaciteit en verkopen als korte termijn capaciteit door GTS.

Artikel 18d

Dit artikel regelt dat oorspronkelijke houders van niet genomineerde capaciteit de veilingprijs uitbetaald krijgen onder aftrek van kosten.

- ⇒ In combinatie met het lage ambitieniveau voor beschikbaar stellen van korte termijn capaciteit (ergens in de toekomst wordt minimaal 0,5% van de capaciteit geveild), vreest VOEG voor relatief hoge kosten per geveilde eenheid capaciteit. De mogelijkheid van vergoeden van oorspronkelijke capaciteitshouders onder aftrek van de kosten kan zodoende zelfs tot negatieve prijzen leiden,

Vrijhandels Organisatie voor Elektriciteit en Gas

dan wel zeer lage opbrengsten. VOEG ziet hierin een bedreiging voor het welslagen van de opzet: verbeteren van de toegang. Oorspronkelijke houders van capaciteit zullen rationele afwegingen maken en waarschijnlijk alle capaciteit dag vooruit nomineren als ze moeten betalen voor de veiling. VOEG pleit er daarom voor om de kosten van de veiling op te nemen bij de systeemdiensten. Deze socialisering dient te worden voortgezet net zolang tot de kosten van de veiling per geveilde eenheid capaciteit dermate gedaald zijn dat deze niet langer het een belemmering vormen voor het bewust laten veilen van transportrechten.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Uiteraard zijn wij graag bereid om onze zienswijze schriftelijk of mondeling nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Sjef Peeraer
Voorzitter VOEG